

26. august 2021

FM 2022/167

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 36 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan decentralisering kan gavne den enkelte borger og samfundet som helhed.

(Medlem af Inatsisartut, Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Der er mange løfter og drøftelser omkring forbedring af levevilkår, under valgene. Desværre koster disse løfter en formue, hvor resultatet blot ender med større centralstyring, højere omkostninger, og øget administration.

Vi sender en masse forslag til, at kunne fremsætte løsninger i samfundet, som resulterer i en stor administration. Før der laves forslag, stilles Naalakkersuisut først et spørgsmål, om hvordan det står til med forholdsregler, således at vi får indsigt i hvilke konsekvenser, dette vil medføre. På trods af travlheden og de mange opgaver hos Naalakkersuisut, pålægges der mere arbejde af Inatsisartut til Naalakkersuisut, således at der bliver et behov for at rekruttere flere embedsmænd. Årlige lønninger for en embedsmand, er cirka en halv million kr., og det skal tages med i betragtning. Det vil sige at det også hurtigt løber op i flere millioner, i forbindelse med at der fremsættes flere forslag.

Der er mange opgaver, der ellers kan varetages af kommuner, de selvstændige og befolkningen, som i dag varetages af den centrale styring. Desværre er der mange ting, som kommunerne ellers er ansvarlige for, men som ender hos den centrale myndighed. Det vil være godt, at få udredt spørgsmålet, om hvorfor der er så stort behov for centralstyring af ansvarsområderne. Selv i Avannaata Kommunia er der ansat 1.700, og det samlede antal indbyggere er omkring 10.000. Dette betyder at 17 % af befolkningen, er ansat under Avannaata Kommunia.

Man kan ellers sige at dobbeltsproget arbejde, resulterer i stort administrationsarbejde. Vi skal dog huske på, at vi selv har skabt de mange opgaver. Det er vigtigt at vi tager det med i betragtning, at vi selv skal være med til at gøre arbejdsmarkedet tiltrækkende, således at flere er villige til at tage sig en høj uddannelse, der kan betale sig. Hvis vi giver større frihed til samfundet, hvad end det angår de lovmæssige eller skattepligtige ydelser, vil vi øge lysten til at arbejde hos folket, og blive i stand til selv at besætte de stillinger, vi har behov for.

Styringen fra det offentlige i samfundet, skal være så minimal, som muligt. Desværre er det op til 80% af befolkningen, der har et arbejde under det offentlige. Der bør være langt flere selvstændige virksomheder, og så få offentlige virksomheder, som muligt. Når vi siger at vi gerne

vil have etableret flere stillinger, skal dette ikke betyde, at vi gerne vil have etableret flere stillinger i det offentlige system.

Så længe vi påtager os så store ansvarsområder i det offentlige, vil det kun resultere i flere omkostninger, som i den lange ende, vil blive betalt af skatteydernes ressourcer. Vi kan ikke bare fortsætte med at have forventninger til, at de nye lufthavne, fiskeri og råstoffer, vil redde økonomien. Den største styrke er hos et menneske, et menneske med frihed, som ikke bliver pålagt mange skatteyder, og er selvstændig.

Mon vi har haft for store forventninger til de folkevalgte? Vil vores land altid sørge for sine indbyggere som selvstændige? Er det ikke på tide, at befolkningen får den frihed, som den fortjener?

Der er et ordsprog fra de folkevalgte: "vi må skabe og danne erhvervsvirksomheder" samt "vi må finde indtjeningskilder" – skal det ikke være således, at folk selv skaber selvstændige virksomheder? Hvor vi politikere blot fjerner hindringer, og skaber de bedst mulige rammer?

Befolkningen skal have mere frihed, uden så meget kontrol oppefra. Frihed er et af de vigtigste elementer i menneskets rettigheder. Det er vigtigt at vi selv påtager os ansvar, fremfor at være for afhængige af det offentlige.

Det kan være en gåde at et samfund, der ønsker at opnå selvstændighed, er så afhængig af myndighederne. Selvstændighed er ikke blot noget, som skabes af de folkevalgte, ej heller noget man blot anmoder om. Det er et mål som selvstændige og uafhængige individer selv opbygger og opnår.

Hvad er det som vi folkevalgte skal være ansvarlige for? Vi er ikke ansvarlige for at styre folks liv. Vi skal sikre uddannelsessystemer, vi skal sikre et godt system for sundhedsvæsenet, sikre at der er veje, samt sørge for de svage i samfundet. Det vigtigste er at vi sikrer, at give den største frihed til befolkningen, og undgår alle de hindringer, der opstår. Hvis vi fortsætter, som vi gør nu, og fratager folks frihed, fører vi landet ud i at blive et kommunistisk land.

Vi siger ofte at vi styres af de danske, og bliver undertrykt. Det er dog os selv der sætter grænser ved vores lovmæssige beslutninger, og lader os blive styret, af den store centrale styring.

Vi kan ikke bare sige, at vi bør mindske den store administrations byrde, da dette ophobes ved alle vores igangværende opgaver, som de folkevalgte har. Vi indbyder alle fra Atassut til at samarbejde med os i Inatsisartut, således at vi drøfter hvilke muligheder, der er for at vi kan give befolkningen den største frihed som muligt, og dermed kan påtage sig ansvar.